KRAJSKÝ SOUD V PLZNI
Došlo 27 -07- 2006 ..... hod.
Podáno ..... Kolek .....
krát ..... přísl. ..... pod. .....

7 To 71/2006

U s n e s e n í

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 11.července 2006 odvolání obžalované [redacted], nar. [redacted] proti rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 11.května 2006 č.j. 5 T 10/2005-757 a rozhodl **t a k t o :**

Podle § 256 tr.ř. se odvolání obžalované [redacted] **z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 11.května 2006 č.j. 5 T 10/2005-757 byla obžalovaná [redacted] uznána vinnou trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1 tr.zák., za což byla odsouzena podle téhož zákonného ustanovení k trestu odnětí svobody na deset let, pro jehož výkon byla podle § 39a odst. 3 tr.zák. zařazena do věznice s ostrahou.

Podle skutkových zjištění krajského soudu se měla obžalovaná dopustit uvedeného trestného činu tím, že v [redacted], ulici [redacted] ve svém bytě, v přesně nezjištěnou dobu v nočních hodinách z 27.5.2005 na 28.5.2005, několika údery do hlavy a nejméně jedním úderem do krku nezjištěným předmětem úmyslně usmrtila svého druha [redacted] nar. [redacted], poté jeho tělo rozřezala ruční pilkou a kuchyňským nožem na šest částí, které zabalila do igelitových pytlů a za pomoci svého [redacted] je odvezla osobním automobilem a vyhodila na dvou místech u silnice z [redacted] do [redacted].

Proti tomuto rozsudku podala obžalovaná ihned po jeho vyhlášení odvolání, které prostřednictvím svého obhájce zdůvodnila. Vytkla krajskému soudu, že při rozhodování o vině a trestu nepostupoval důsledně objektivně a nevypořádal se se všemi důkazy. Rozhodovací proces působí tak, že přihlížel pouze k těm důkazům, které jí přitěžovaly, nebo je v některých případech jako přitěžující vykládá. Zatímco obžalovaná je hodnocena jako vzorná matka, pak osobnost poškozeného se takto pozitivně ve světle předchozího rozvodového rozsudku zdaleka nejeví, přestože jej tak svědkyně [redacted] a [redacted] vykreslují. Tato svědectví vzbuzují navíc vážné pochybnosti i stran časových údajů o pohybu zainteresovaných osob v domě v období od pátku do neděle. Svědkyně navíc změnily časové údaje uváděné v přípravném řízení, ve stádiu hlavního líčení souhlasně a tak, aby byly v souladu s ostatními výsledky vyšetřování, což dává podnět k domněnce, že byly k tomu někým navedeny. Na základě těchto výpovědí proto nebylo možno stavět. Ve věci nebyla věnována

dostatečná pozornost skutečnosti, zda obžalovaná měla možnost posuzovaný trestný čin spáchat, neboť bylo o ní známo, že se štítila práce se syrovým masem. Z výpovědi řady svědků vyplynulo, že se při zabíjačkách, které byly dělány pro jejího druha nikdy nepodílela na jakémkoliv porcování masa. V této souvislosti se jeví až nepřirozená konstrukce znalkyně psycholožky o nějakém psychickém krunýři, který ji umožnil tento blok překlenout. Nelze pominout ani to, že z výslechu znalců z oboru soudního lékařství vyplynul závěr, že pro uvolnění ruky poškozeného v ramenním kloubu musela být u pachatele určitá dávky zkušeností a praxe. Nezodpovězena zůstala otázka, kde by obžalovaná takovou praxi získala. V průběhu vyšetřování došlo k zásadní změně ohledně průběhu trestného činu, když obžalovaná v průběhu rekonstrukce zásadním způsobem změnila svoji výpověď. Podle svého vyjádření vypovídala prvotně pod nátlakem a výhrůžkami neznámého muže, kdy pociťovala krajní nebezpečí a ohrožení především svých dětí. na tuto situaci pak logicky navazuje závěr znalkyně psycholožky, že obžalovaná je osobou snadno ovlivnitelnou, která může podlehnout návodu druhého. Obžalovaná je osobou jednoduchou s nízkou úrovní intelektu a tak jak popisovala průběh děje ve své prvé výpovědi, jednalo se zcela bezpečně o naučený popis děje, který jí byl podsunut třetí osobou – skutečným pachatelem. Tomu nasvědčuje druhá výpověď obžalované, kterou je nutno označit za mnohem realističtější. K pochybení došlo tím, že nebyla policií vůbec prošetřována a identikit pachatele, který sestavila obžalovaná, nebyl poskytnut k celostátnímu pátrání.

Odvolatelka dále rozvedla své výhrady k odůvodnění napadeného rozsudku, které je celé vykonstruované s jednoznačným záměrem za každou cenu odůvodnit správnost odsuzujícího rozhodnutí. Přitom je nutno konstatovat, že vina obžalované nebyla prokázána jednoznačně a beze všech pochyb. S ohledem na to měl Krajský soud v Plzni postupovat s použitím zásady in dubio pro reo. Z těchto důvodů odvolatelka navrhla, aby Vrchní soud v Praze zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu a sám ve věci rozhodl tak, že se jmenovaná zprošťuje obžaloby podle § 226 písm.c) tr.ř.

Vrchní soud v Praze z podnětu podaného odvolání přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr.ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

V řízení, které předcházelo napadenému rozsudku, byly provedeny řádným způsobem veškeré důkazy významné pro objasnění skutečného stavu věci při dodržení všech zákonných ustanovení, jimiž se má zabezpečit právo obžalované na řádnou obhajobu a objasnění věci. toto řízení nevykazuje žádné podstatné procesní vady, na něž by bylo nutno reagovat zrušením napadeného rozsudku podle § 258 odst. 1 písm.a) tr.ř.

Rozsah provedeného dokazování v posuzované trestní věci bezezbytku odpovídá požadavkům uvedeným v § 2 odst. 5 tr.ř., v tomto směru je tedy možno považovat postup soudu prvního stupně za správný.

Ve vztahu k významným skutkovým okolnostem postupoval nalézací soud ve smyslu ustanovení § 2 odst. 6 tr.ř., když v souladu s procesní zásadou volného hodnocení důkazů náležitě zhodnotil provedené důkazy na podkladě svého vnitřního přesvědčení, které však bylo zjevně založeno na pečlivém uvážení všech okolností případu, jak jednotlivě, tak i v jejich souhrnu a ve vzájemných souvislostech. Své logické postupy, na podkladě nichž k těmto závěrům dospěl, krajský soud v odpovídajících pasážích odůvodnění rozsudku zdůvodnil tak, jak mu to ukládá ustanovení § 125 tr.ř., stručně a srozumitelně v nich vyložil, které skutečnosti vzal za spolehlivě prokázané a o které konkrétní důkazy tato svá skutková zjištění opřel, a podrobně zde uvedl, jakými úvahami se řídil při hodnocení věrohodnosti a důkazní síly jednotlivých provedených důkazů. Vrchní soud v Praze se s argumentací a závěry Městského soudu v Praze plně ztotožňuje a na závěry rozvedené v odůvodnění napadeného rozsudku odkazuje.

Námitky obžalované jsou pouze opakováním obhajoby uplatněné již v řízení před soudem prvního stupně.

Krajský soud na ně adekvátně v odůvodnění napadeného rozsudku reagoval. Vzal důvodně v potaz především vlastní výpověď obžalované a to v celém spektru jejího chronologického vývoje. Přihlédl k tomu, že jmenovaná ve své prvé výpovědi ze dne 11.6.2006 doznala, že poškozeného usmrtila, z jakých důvodů k tomu došlo a jak odstraňovala stopy svého činu. Na této výpovědi setrvala i následující den před soudcem při uvalování vazby.

S více než dvouměsíčním časovým odstupem, dne 2.9.2003, diametrálně změnila svou výpověď, kdy za vraha označila neznámého muže, který v její nepřítomnosti z neznámých důvodů poškozeného usmrtil, jí vydíráním přinutil odstranit tělo oběti i použité nástroje a „naučil“ jí, jak má vzít vinu na sebe v případě odhalení činu.

Nalézací soud obě obžalovanou podávané dějové verze především pečlivě vnitřně analyzoval a konkrétně poukázal na řadu nelogičností, které obsahuje změněná výpověď obžalované. Ani v ní ostatně nepopírala obžalovaná tu část děje, která se týkala zbavování se těla oběti a nástrojů. Nemohla totiž úspěšně čelit svědectví svého [redacted], který odvážení pytlů v pozdních nočních hodinách potvrdil a při prověrce své výpovědi také místa jejich odložení

ukázal. Ona sama pak označila místo, kam odhodila nástroje použité k destrukci těla poškozeného.

Významným vodítkem pro hodnocení věrohodnosti obžalované byl i znalecký posudek psychiatricko-psychologický. Ačkoli vylíčení události znalcům při klinickém vyšetření nelze považovat za výpověď obviněné, je možno brát v potaz závěry znalců, které na základě jejích údajů, jež při každém sezení měnila (střídavě doznávala usmrcení poškozeného a v jiné podobě odvolávala), učinili. Ti uvedli, že ačkoliv se explorandka ke konci znaleckého vyšetřování ke svým původním vyjádřením již nehlásila a stahovala své přiznání k činu, je nutné konstatovat, že její původní výpovědi podstatně lépe zapadají do logiky věci. Partnerství jmenované s poškozeným trpělo chronickými konflikty a čin mohl být jejich tragickým vyústěním. Na jeho realizaci se podílely zvláštnosti osobnosti obžalované především anetické rysy, které obecně umožňují svým nositelům i kruté jednání, dále simplexnost a intelektový podprůměr, který se mohl uplatnit jako faktor upřednostňující v situačním rozhodnutí „přímé odstranění překážky". Obžalovaná je rovněž vybavena dissociativní reaktivitou, která ji zpřístupňuje schopnost odosobnit se od hrůzy situace a jednat chladnokrevně, což by vysvětlovalo její nakládání s tělem mrtvého poškozeného (č.l. 96).

Znalci upozornili, že možný vliv na dodatečně obžalovanou konstruovaný popis trestné činnosti mohla mít citová reakce matky při návštěvě obžalované, jak ji jmenovaná znalcům popsala.

Krajský soud rovněž zákonným způsobem konfrontoval výpověď obžalované s ostatními ve věci opatřenými důkazy.

Naprosto nedůvodně napadá obžalovaná objektivitu svědkyň [redacted] a [redacted]. Shodně z její vlastní výpovědi i výpovědí jmenovaných svědkyň vyplynulo, že jako sousedky vycházely po celou dobu společného soužití nejen bezkonfliktně, ale dokonce přátelsky a důvěrně, což ostatně dokumentují posezení při kávě a víně na společné chodbě domu. Svědkyně fakticky popsaly průběh událostí od pátečního večera 27.5.2005, kdy viděly obžalovanou opouštět byt kolem 19-20 hod. a obdržely od ní prvou informaci, že jí druh naštval a jde pryč. Časové údaje byly přitom těmito svědkyněmi interpretovány s odstupem několika týdnů a proto pochopitelně s tolerancí desítek minut. Tento přístup ke specifikaci časových informací byl zaznamenán i u ostatních svědků včetně příbuzných obžalované a nelze jej označovat za neobjektivní. V době, kdy svědci později potvrzované skutečnosti sledovali, jim nepřipisovali žádnou povahu mimořádnosti a když je před orgány činnými v trestním řízení popisovali, nemohli vědět, jaký význam mohou mít jimi uváděné časové posloupnosti v souvislosti s později změněnou výpovědí obžalované.

Krajský soud proto nepochybil, pokud výpovědi svědkyň [redacted] a [redacted] potvrzující, že z bytu poškozeného zaznamenaly 29.5.2005 ve večerních hodinách kolem 19-20 hod. pouze odchod obžalované, vzal v potaz na podporu svých závěrů o absenci neznámého pachatele.

Irelevantní je námitka obžalované, že orgány činné v trestním řízení nevěnovaly žádnou pozornost zjišťování identity pachatele, jehož popis obžalovaná podala a ohledně něhož byl také sestaven identikit. Z obsahu spisu je patrno, že i s tímto materiálem pracovala policie v rámci služební linie standardním způsobem. Na zveřejněný identikit nebyla zaznamenána kladná reakce na žádné z policejních služeben v republice a výskyt podobné osoby v blízkosti poškozeného nezaznamenali ani jeho příbuzní a známí. ti naopak shodně potvrdili, že jmenovaný se stýkal s velmi úzkým okruhem nejbližších osob, rozhodně ne s mužem odpovídajícím identikitu (např. [redacted] č.l. 378).

Opodstatnění postrádá i výhrada odvolatelky, že v rámci jejích možností nebyla taková destrukce těla poškozeného, u jaké v posuzovaném případě došlo. Poukazuje na skutečnost, že se jí eklovala práce se syrovým masem a ani na zabijačkách se jeho porcování nezúčastňovala. To sice potvrzuje řada svědků, ale ti také přijatelně vysvětlují přístup obžalované tím, že nevěděla, jak maso porcovat a zpracovávat a proto to nechávala na řezníkovi (např. [redacted] č.l. 338). zásadní je však okolnost, že v dané situaci nešlo o žádnou gastronomickou záležitost, ale nutnost zahlazení stop závažného trestného činu vraždy. Znalkyně psycholožka pak fundovaně vysvětlila, že osobnostní struktura obžalované vytvářela platformu pro takové počínání a vznik psychického štítu to dobře umožnil. Obžalovaná ostatně ve své prvé výpovědi, kterou vzal krajský soud za základ svých zjištění, detailně popsala způsobem vlastním pouze skutečnému realizátorovi své jednání, použité nástroje i vlastní pocity.

Nedůvodně obžalovaná ve svém odvolání opět zdůrazňuje pofidérnost usmrcení fyzicky mnohem zdatnějšího partnera. Spolehlivou odpověď podává v tomto směru naprosto jednoznačný soudně-lékařský znalecký posudek. Ten i na tuto skutečnost konkrétně reagoval, vyhodnotil absenci sebeobranných aktivit poškozeného tak, že útok obžalované musel být náhlý a násilí na oblast krku buď tupým předmětem (např. válečkem) nebo dupnutím, přivodilo smrtelný následek během řady vteřin, maximálně minut. Takový zásah vůči poškozenému byl pak zcela ve fyzických dispozicích obžalované. Nepodstatné je, že jmenovaná nepoznala vznik smrtelného následku již použitím tohoto násilného mechanizmu a připsala jej až bodné ráně, kterou poškozenému zasadila do oblasti zad v době, kdy již byl mrtvý.

Správným skutkovým zjištěním dal krajský soud patřičný výraz i v použité právní kvalifikaci trestného činu vraždy podle § 219 odst. 1 tr.zák. V souladu se zákonem dospěl nalézací soud také k závěru, že posuzovaný trestný čin spáchala obžalovaná v úmyslu přímém.

Bez závad byl odvolacím soudem shledán i výrok o trestu. Krajský soud přistupoval ke zjišťování skutečností majících význam pro tuto problematiku důsledně z hledisek zakotvených v ustanovení § 23 odst. 1 a § 31 odst. 1 tr.zák. Své rozhodnutí o uložení trestu odnětí svobody na samé spodní hranici zákonné trestní sazby uvedené v § 219 odst.1 tr.zák. na deset roků důvodně opřel o skutečnost, že obžalovaná se do současné doby nedostala do konfliktu se zákonem, nebyla postihována v přestupkovém řízení, byla řádně zapojena do pracovního procesu a pečovala o dvě nezletilé děti. Tyto okolnosti však nedosahují takových kvalit, aby odůvodňovaly aplikaci ustanovení § 40 odst. 1 tr.zák. Nelze na opačné straně nevidět, že se obžalovaná činu dopustila zákeřně, když poškozeného napadla ve spánku, čin spáchala v úmyslu přímém, což je závažnější forma zavinění, nad spáchaným činem neprojevila žádnou lítost a s ostatky zavražděného druha naložila přinejmenším nedůstojným způsobem.

Skutečnost, že na obžalovanou dosud nebylo působeno žádným druhem sankce, zohlednil nalézací soud dostatečně ve prospěch obžalované tím, že ji pro výkon uloženého trestu odnětí svobody zařadil do věznice s mírnějším převýchovným režimem, než by dané právní kvalifikaci příslušelo. Stalo se tak přesto, že obžalovaná je osobou, jejíž resocializační možnosti jsou mírně ztížené.

S ohledem na výše uvedené nebylo odvolání obžalované shledáno důvodným a bylo podle § 256 tr.ř. zamítnuto.

P o u č e n í : **Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný. Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku tohoto rozhodnutí, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR. Nutný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr. ř.**

V Praze dne 11.července 2006

Předsedkyně senátu:
JUDr. Jaroslava Maternová v.r.

Za správnost vyhotovení:
Klára Baxová